

bookVOICE

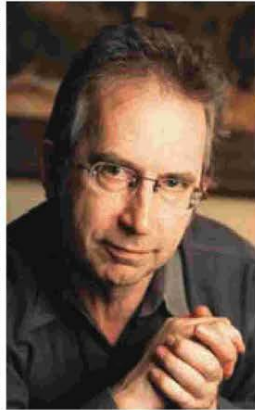
Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ / ΕΚΔΟΣΕΙΣ / ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το «Χωρίς Μνήμη» ή «Amnesia», όπως είναι ο πρωτότυπος τίτλος του 13ου μυθιστορημάτος του Αυστραλού συγγραφέως με τα δυο booker, είναι μια «ασθένεια» από την οποία πάσχει ένας ολόκληρος λαός, καθώς τείνει να λησμονήσει σημαντικές και κρίσιμες στιγμές της Ιστορίας του που έχουν διαμορφώσει το παρόν του, αλλά και σε μικρότερη κλίμακα «πάσχει» και ο καθένας ξεχωριστά διαγράφοντας καιρική επισκόπια της προσωπικής διαδρομής του προκειμένου να ζήσει χωρίς αναστολές και ενσυνείδητο. Χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια ξεκινάει την καταγωγή τους, τις διαδρομές τους, τις επιλογές τους, παλιούς φίλους και έρωτες τους οποίους τοποθετούν αβυσσίσια στα παρακίνητα προκειμένου να ακολουθήσουν αυτό που θεωρούν (ίσου εφήμερο κι αν είναι) συμφέρον τους, παρακάμπτοντας γεγονότα και ανθρώπους για να διευκολυνθεί η αναγκαία «τακτοποίηση» των υποθέσεών τους.

«Αριστερή παρένθεση» και Τέταρτη Εξουσία

Όπως και στα προηγούμενα μυθιστορημάτα του, ο Κάρεϊ επιλέγει, για άλλη μια φορά, θέματα επικαιρα και προβολακά. Στο «Χωρίς μνήμη» θίγει μαζί με άλλα καινούρια θέματα και το μεταναστευτικό πρόβλημα στη χώρα του, την Αυστραλία, φέρνοντας ταυτόχρονα στην επιφάνεια την «εξουσιάζουσα» αριστερή παρένθεση» και τους αδελφικούς χειρισμούς της πρώτης εκλεγμένης αριστερής κυβέρνησης του Γκοφ Ουίλιαμ που οδήγησαν και στην πτώση της το 1975, μετά την υπονόμευση της κυβέρνησης τόσο από δικούς της ανθρώπους, όσο και από τις μυστικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών. Επίσης αναλαμβάνει να διηγηθεί και την ιστορία ορισμένων παιδιών των πρώην επαναστατών, τα οποία έχοντας γαλουχηθεί με τις ιδέες των αριστερών, τώρα καλά βολημένων γονιών τους, κάνουν τη δική τους επανάσταση στον κυβερνοχώρο και δεν έχουν έλεος για τους συμβιβασμένους, υποκριτές γονείς τους. Ο συγγραφέας, μέσα από τους χαρακτήρες του, θεωρεί πως η δράση αυτών των παιδιών είναι και μια απάντηση στα γεγονότα του 1975: «Αν τα γεγονότα του 1975 μοιάζουν θολά και αιγινιατικά σε εσάς τότε έχω απόλυτο δικό. Ένας λαός χωρίς μνήμη. Είναι όλα μέρος της "Μεγάλης Αμνησίας". Μια αμετάκλητη αλήθεια μέσα στο χρόνο, όπως και τότε άλλα... "Ήμουν δημοσιογράφος σε μια χώρα όπου η ροή των ειδήσεων ήταν ελεγχόμενη. Η ικανότητά τους να ποδηγατούν την "αλήθεια" καθιστούσε το δικαίωμα ψήφου σχεδόν περιττό. Για μια ακόμα φορά, όπως το 1975, ακούστηκε ένα ψέ-

ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ Ο «ΙΟΣ» ΤΗΣ ΑΜΝΗΣΙΑΣ

Το «Χωρίς μνήμη» του πολυβραβευμένου Πίτερ Κάρεϊ με τις διεξοδικές αναφορές του στο μεταναστευτικό ζήτημα στην Αυστραλία και στην άνοδο και πτώση της πρώτης εκλεγμένης αριστερής κυβέρνησης της χώρας, είναι ένα έργο που αγγίζει τον παλμό και της ελληνικής επικαιρότητας. Η συγγραφέας **Αργυρώ Μαντόγλου**, που το μετέφρασε, γράφει αποκλειστικά στην Α.Υ. για το σημαντικό αυτό μυθιστορημα.

μα γκεμπελικού μεγέθους. Η τέταρτη εξουσία παρέσυρε ολόκληρη τη χώρα, έπεισε τους πάντες στο να πιστεύουν πως οι πρόσφυγες ήταν ζώα και καθάρματα. Κάποιοι συνεχίζουν να το πιστεύουν. Όμως οι πρόσφυγες είχαν μια θέση σ' αυτή τη χώρα. Θα τα πήγαιναν καλά με τους καλύτερους από εμάς. Έχουμε μια παράδοση στο θάρρος, στην αντοχή και στην επινόητικότητα, όταν βρεθούμε αντιμέτωποι με την απομόνωση και το θανάσιμο κίνδυνο. Ταυτόχρονα, δυστυχώς, έχουμε εκδηλώσει τρομερή δειλία, εγκληματικότητα, μετριότητα και ιδιοτέλεια».

Η ελληνική ιστορία της Γκάμπι Μπαγιέ

Το «Χωρίς μνήμη» ξεκινάει με μια κάκερ, ονόματι Angel, η οποία ελευθερώνει έναν τόπο ανοίγει τις φυλακές σε όλο τον κόσμο. Ο τίος της Angel εισβάλλει στα συστήματα ελέγχου των φυλακών της Αυστραλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών. Η Angel είναι τριάντα χρόνων, κόρη μιας γνωστής ηθοποιού και ενός προοδευτικού πολιτικού, το πραγματικό της όνομα είναι Γκάμπι Μπαγιέ, όταν δε τη συλλαμβάνουν, κινδυνεύει να απελαθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου ακόμα ισχύει η θανατική ποινή, καθώς ένας εκ των παππούδων της ήταν Αμερικανός πολίτης.

Την ιστορία της Γκάμπι αναλαμβάνει να διηγηθεί ο Φέλιξ Μουρ, ένας μάλλον αποτυχημένος, παχύσαρκος αριστερός δημοσιογράφος με ύποπτο παρελθόν, τον οποίον συναντάμε τη στιγμή που η ζωή του είναι σε διάλυση –μετά από μια δίκη για συκοφαντία του έχει αραιωθεί η άδεια άσκησης επαγγέλματος–, εγκαταλειμμένος από γυναίκα, παιδιά και πρώην συναδέλφους, ο Φέλιξ βρίσκεται στο «έλεος της φθοροποιούς διάβρωσης που ροκανίζει την ψυχή – την ανεργία». Τότε τον πλησιάζει ο Γουίντι Τόουνς, ένας σκοτεινός τύπος (υπάρχουν υποψίες πως ήταν συνεργάτης της CIA) που του προσφέρει μια γενναία αμοιβή προκειμένου να γράψει ένα βιβλίο για την Γκάμπι και να την καταστήσει συμπαθητική στο κοινό, ώστε να αποφευχθεί η έκδο-

ναστατικό ακτιβισμό και στη συνέχεια στην παρανομία.

Στο δεύτερο μέρος του μυθιστορημάτος περιγράφεται η προσπάθεια του Φέλιξ Μουρ να εντοπίσει τα κρυφά κίνητρα των χαρακτήρων που περιβάλλουν την προίδα του και να γράψει το βιβλίο απομονωμένος σε μια ερημιά, κυκλωμένος από μαρτυρίες και ηχητικά ντοκουμέντα, τις μαγνητοφωνημένες ομολογίες των ανθρώπων που σχετίζονται με την υπόθεση. Τον έχουν προλάβει για να γράψει μια κολακευτική έκδοξη της Γκάμπι, αλλά ο Φέλιξ αναρωτιέται τι θα ήθελε η ίδια να γραφεί ή τι οφείλει ο ίδιος να πράξει, τώρα που επιτέλους του δίνεται η ευκαιρία να αποκαταστήσει την αλήθεια. Μετά από πολλές περιπέτειες, εκβιασμούς και απειλές, ο Φέλιξ θα τολμησει να γράψει την «αληθινή ιστορία της Γκάμπι Μπαγιέ», αλλά και να ξεσκεπάσει το παρελθόν της μητέρας της (που υπήρξε ο πρώτος της έρωτας) αλλά και τη δική του αμφίβολη επαναστατική στάση. Ο ίδιος «υπήρξε ο δημοσιογράφος της μιας ιστορίας, της αιτίας και του ενός αιτιατού. Είχε γεννηθεί σε μια παλιότερη γεωλογική εποχή, ενώ εκείνη είχε γεννηθεί στην εποχή της νέας ανθρωπότητας και εύκολα διέκρινε πως ο εχθρός δεν ήταν ένα έθνος, αλλά ένα νεφελώμα από εταιρείες, επιχειρήσεις, εργολάβους, οργανισμούς κοινής ωφέλειας, η επιβίωση των οποίων οδήγησε την υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, του αέρα, της γης, της ίδιας της ζωής». Στο τέλος ο κολωμένος γραφιάς θα αντιληφθεί πως η κάθε εποχή έχει τους δικούς της επαναστάτες αλλά και νέους τρόπους αντίστασης και δράσης.

Ο Κάρεϊ σπανίως επιλέγει χαρακτήρες συμπαιθητικούς, σα να επιδιώκει με κάθε τρόπο τη μη ταύτιση του αναγνώστη. Οι χαρακτήρες του είναι εκκεντρικοί, οριακοί, αποτυχημένοι, οι γυναίκες νάρκισσοί, ευάλωτες και διάτρητες, στο βάθος όμως έχουν μια βαθιά ανθρώπινη πλευρά που τους καθιστά ικανούς για αγώνα αλλά και για αυτοθυσία, κι αυτό είναι το σπάνιο προσόν των πρώην του – μια κεκαλυμμένη τραγικότητα, τους βλέπουμε να αγωνίζονται μέχρις εσχάτων, όχι για να κερδίσουν κάτι αλλά για να μη χάσουν ό,τι τους έχει απομείνει: ο αυτοεξορισμός και η μνήμη μιας ρευστής ακεραιότητας, την οποία νοσταλγούν και παλεύουν, με κάθε θυσία, να ανακτήσουν. **A**

* Το «Χωρίς μνήμη» του Πίτερ Κάρεϊ κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός